

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: ww.vkdka.org

14 Fedyntsy Street, Uzhgorod, Zakarpattya Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: ww.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

28 серпня 2024 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно адвокатки Н., –

ВСТАНОВИЛА:

10 червня 2024 року до КДКА Закарпатської області надійшла скарга Комунального некомерційного підприємства «Закарпатський протипухлинний центр» Закарпатської обласної ради (надалі – КНП «Закарпатський протипухлинний центр») від 07.06.2024, у якій наводяться відомості щодо вчинення адвокаткою Н. дисциплінарного проступку.

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 31.07.2024 стосовно адвокатки Н. порушено дисциплінарну справу.

Заслухавши Гончарова В.В., який доповів матеріали дисциплінарної справи, та дослідивши матеріали цієї справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

За даними Єдиного реєстру адвокатів України (ЄРАУ) адвокатка Н. здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва №_____, виданого _____ Радою адвокатів Закарпатської області згідно з рішенням від _____ №_____.

У зазначеній скарзі вказується, що 15.05.2024 на електронну адресу КНП «Закарпатський протипухлинний центр» надійшов адвокатський запит адвокатки Н. про надання виписки з історії хвороби З.(Г.).

Такий запит залишено без розгляду, оскільки він, на думку скаржника, не був належно оформлений, а саме: адресований неіснуючому закладу – «Закарпатський обласний клінічний онкологічний диспансер»; містив неправдиву інформацію щодо номера свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю; не містив доказів на підтвердження повноважень представляти особу, стосовно якої здійснювався запит; не містив доказів відмови пацієнту в отриманні запитуваної інформації.

Незважаючи на це, 22 травня 2024 року адвокатка Н. надіслала на електронну адресу КНП «Закарпатський протипухлинний центр» повторний запит у такому ж вигляді і з такими ж недоліками.

Крім того, у цьому запиті адвокатка Н. вказала про вчинення директором КНП «Закарпатський протипухлинний центр» адміністративного правопорушення та про наявність в його діях ознак кримінального правопорушення.

Більше того, адвокатка Н. під час переписки у месенджері «Viber» з представником КНП «Закарпатський протипухлинний центр» висловила погрозу воювати у разі ненадання їй відповіді на запит наступного змісту: «Воювати чи даєте норм відповідь...».

Скаржник вважає, що така поведінка адвокатки Н. є порушенням вимоги ст.ст.7, 12, 50, 57, 59 Правил адвокатської етики та невиконанням професійних обов'язків адвоката, передбачених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». З огляду на це скаржник ініціює питання про притягнення даної адвокатки до дисциплінарної відповідальності із застосуванням до неї стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з ЄРАУ.

До скарги додані копії адвокатського запиту від 15.05.2024, повторного адвокатського запиту від 22.05.2024, ордера адвоката від 15.05.2024 серії АО №1127653 на надання правничої допомоги громадянці Г., свідоцтва від 05.12.2019 №21/2367 про право Н. на заняття адвокатською діяльністю, скріншот SMS-повідомлень, надісланих з телефону адвокатки Н. у месенджері «Viber».

Адвокатка Н. надала Дисциплінарній палаті письмові пояснення, у яких підтвердила звернення до КНП «Закарпатський протипухлинний центр» з адвокатськими запитами від 15.05.2024 і від 22.05.2024 в інтересах клієнтки Г. про надання виписки з історії хвороби З., яка після укладення шлюбу у 2022 році змінила прізвище на Г., та визнала, що у запитах помилково вказала стару назву адресата («Закарпатський обласний клінічний онкологічний диспансер»). Разом з тим стверджує, що скарга є необґрунтованою і просить відмовити у її задоволенні.

Вказує, що у КНП «Закарпатський протипухлинний центр» і «Закарпатський обласний клінічний онкологічний диспансер» один і той же код ЄДРПОУ, а відтак це один й той же заклад охорони здоров'я, який лише змінив свою назву.

У своїх запитах повідомляла про зміну своєю довірительською після одруження прізвища З. на Г. і не висловлювала погроз директору КНП «Закарпатський протипухлинний центр», а лише звертала увагу, що ненадання відповіді на адвокатський запит є адміністративним правопорушенням, а вчинення перешкод у здійсненні правомірної адвокатської діяльності захисника чи представника особи по наданню правової допомоги містить ознаки кримінального правопорушення.

Вважає, що КНП «Закарпатський протипухлинний центр» не мав підстав для відмови у наданні їй запитуваного документа.

Також звертає увагу, що запит від 15.05.2024 цього ж числа був поданий особисто до КНП «Закарпатський протипухлинний центр», де його прийняла відповідна посадова особа Ж. і на копії цього запиту здійснила напис «прийнято» та підписалася.

До пояснень адвокатка Н. додала копії таких документів: наданих їй письмових пояснень громадянки Г. від 17.06.2024; укладеного з цією громадянкою договору від 14.05.2024 №35-05/24 про надання правничої допомоги; наданого їй письмового дозволу громадянки Г. від 14.05.2024 на одержання медичної інформації, що становить лікарську таємницю; довідки «Закарпатського обласного клінічного онкологічного диспансеру» від 10.03.2017 з історії хвороби стаціонарної хворої З.; свідоцтва про шлюб З. і зміну її прізвища на Г.; копії адвокатських запитів від 15.05.2024 і від 22.05.2024; копії відповідей скаржника від 20.05.2024 і від 28.05.2024 на такі запити.

Присутня у засіданні Дисциплінарної палати адвокатка Н. підтримали свої доводи, наведені у письмових поясненнях, та зазначила, що звертала увагу директора КНП «Закарпатський протипухлинний центр» про певну відповідальність за ненадання відповіді на її адвокатські запити, оскільки була переконана у відсутності правових підстав для відмови у наданні таких відповідей.

Присутній у засіданні Дисциплінарної палати представник скаржника – адвокат Р., підтримав скаргу КНП «Закарпатський протипухлинний центр» та вважає, що адвокатка Н. вчинила дисциплінарний проступок, а тому підлягає притягненню до дисциплінарної відповідальності.

При цьому він не заперечив того, що «Закарпатський обласний клінічний онкологічний диспансер» був перетворений і перейменований у КНП «Закарпатський протипухлинний центр», але код ЄДРПОУ і адреса залишилися ті ж самі.

Також пояснив, що адвокатка Н. разом із адвокатським запитом від 15.05.2024 надала копію свідоцтва про народження З., а не копію свідоцтва про шлюб З. і зміну останньою прізвища на Г.

Тому вважає, що саме адвокатка Н. повинна довести, що до свого адвокатського запиту від 15.05.2024 копію свідоцтва про шлюб З. і зміну останньою прізвища на Г.

Заслухавши пояснення адвокатки Н. і представника КНП «Закарпатський протипухлинний центр» – адвоката Р. та дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

Матеріалами дисциплінарної справи підтверджені наступні обставини.

14 травня 2024 року між адвокаткою Н. і громадянкою Г. укладено договір №35-05/24 про надання правничої допомоги.

15 травня 2024 року адвокатка Н. звернулася до КНП «Закарпатський протипухлинний центр» із адвокатським запитами від цього ж числа про надання виписки з історії хвороби З.(Г.), у якому адресатом запиту зазначила «Закарпатський обласний клінічний онкологічний диспансер».

У відповідь на такий адвокатський запит КНП «Закарпатський протипухлинний центр» листом від 20.05.2024 №132, виконавцем якого значиться Л.Ж., повідомив, що цей запит стосовно пацієнтки З.Т. залишено без розгляду в зв'язку з тим, що він не відповідає вимогам чинного законодавства.

22 травня 2024 року адвокатка Н. звернулася до КНП «Закарпатський протипухлинний центр» із повторним адвокатським запитами від цього ж числа про надання виписки з історії хвороби З.(Г.), у якому адресатом запиту теж зазначила «Закарпатський обласний клінічний онкологічний диспансер».

При цьому, у даному запиті адвокатки Н. від 22.05.2024 зазначено, окрім іншого, що ненадання КНП «Закарпатський протипухлинний центр» відповіді на попередній запит від 15.05.2024 є вчиненням адміністративного правопорушення, передбаченого ст.212-3 КУпАП, і у таких діях вбачаються ознаки кримінального правопорушення, передбаченого ст.397 КК України.

У відповідь на повторний адвокатський запит адвокатки Н. від 22.05.2024 КНП «Закарпатський протипухлинний центр» листом від 28.05.2024 №136/01-18, виконавцем якого значиться С.Р., повідомив, що цей запит також залишається без розгляду, так як він оформлений неналежним чином, а саме невірно зазначений адресат такого запиту.

У наданому скаржником скріншоті повідомлення, надісланого з телефона адвокатки Н. у месенджері «Viber», міститься текст такого змісту: «Такої відповіді я ще не мала Це яким таким вимогам не відповідає мій запит? Воювати чи даєте норм відповідь...».

Надаючи оцінку діям адвокатки Н., Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Відповідно до п.1 ч.1 ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися присяги адвоката України та правил адвокатської етики.

Статтею 27 Правил адвокатської етики затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019 (надалі – Правила адвокатської етики), передбачено, що при виконанні доручення адвокат зобов'язаний використовувати всі розумно необхідні і доступні йому законні засоби для надання ефективної професійної правничої (правової) допомоги клієнту, здійснення його захисту або представництва.

За приписами ст.20 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» під час здійснення адвокатської діяльності адвокат має право вчиняти будь-які дії, не заборонені законом, правилами адвокатської етики та договором про надання правової допомоги, необхідні для належного виконання такого договору, зокрема і звертатися з адвокатськими запитами.

Згідно з ст.24 цього ж Закону адвокатський запит – це письмове звернення адвоката до органу державної влади, органу місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб, підприємств, установ і організацій, незалежно від форм власності і підпорядкування,

громадських об'єднань про надання інформації, копій документів, необхідних адвокату для надання правової допомоги клієнту.

З урахуванням наведених положень Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і Правил адвокатської етики Дисциплінарна палата визнає, що звернувшись з вказаними вище запитами, адвокатка Н. діяла в межах наданих законом прав з метою надання належної правничої допомоги клієнтці Г.

У адвокатському запиті від 15.05.2024 зазначено, що після захворювання у 2016 році громадянка З., яка після одруження у 2022 році змінила прізвище за чоловіком на Г., перебувала на відповідному лікуванні у «Закарпатському обласному клінічному онкологічному диспансері».

У додатках до даного запиту значиться, серед іншого, і копія свідоцтва про шлюб.

На наданий адвокаткою Н. копії цього адвокатського запиту від 15.05.2024 міститься напис «прийнято» і підпис зав. ОМВ Ж. із зазначенням дати «15.05.2024» і часу «15:40».

Крім того, з наданої адвокаткою Н. копії свідоцтва про шлюб слідує, що 28.05.2022 громадянка З. зареєструвала шлюб з громадянином Г., після чого обрала прізвище Г.

Адвокатка Н. також надала Дисциплінарній палаті копію довідки «Закарпатського обласного клінічного онкологічного диспансеру» від 10.03.2017 про перебування З. у березні 2017 році на стаціонарному лікуванні у даному медичному закладі.

З доданого до обох адвокатських запитів ордера адвоката Н. від 15.05.2024 серії АО №112753 слідує, що він сформований на надання правничої допомоги громадянці Г. у Закарпатському обласному клінічному онкологічному диспансері. У даному ордері автоматично згенеровані дані свідоцтва цієї адвокатки про право на заняття адвокатською діяльністю, а саме, що таке свідоцтво має № _____ і видане Радою адвокатів Закарпатської області _____ на підставі рішення № _____ від _____.

З огляду на зазначене, Дисциплінарна палата визнає, що адвокатка Н. хоч і невірно зазначила назву адресата обох її запитів, але фактично звернулася до належного медичного закладу, оскільки КНП «Закарпатський протипухлинний центр» є правонаступником «Закарпатського обласного клінічного онкологічного диспансеру» з одним і тим же кодом ЄДРПОУ та адресою, і саме у КНП «Закарпатський протипухлинний центр» зберігається документація «Закарпатського обласного клінічного онкологічного диспансеру».

Більше того, дві відповіді КНП «Закарпатський протипухлинний центр» від 20.05.2024 і від 28.05.2024 на адвокатські запити адвокатки Н. надані на бланках цього КНП, на яких значиться адреса електронної пошти саме «Закарпатського обласного клінічного онкологічного диспансеру»(zokod@gmail.com).

При цьому Дисциплінарна палата враховує, що при залишенні без розгляду адвокатського запиту від 15.05.2024 КНП «Закарпатський протипухлинний центр» у листі-відповіді від 20.05.2024 №132 не зазначило, у чому конкретно полягала невідповідність такого запиту вимогам чинного законодавства, а також не повідомило про зміну назви «Закарпатського обласного клінічного онкологічного диспансеру».

Разом з тим, Дисциплінарна палата відхиляє твердження представника скаржника – адвоката Р., про недоведення адвокаткою Н. факту додання до адвокатського запиту від 15.05.2024 копії свідоцтва про шлюб З. і зміни нею прізвища на Г., оскільки вони спростовані належним і достовірним доказом, яким є копія цього запиту із відповідними написами і підписом працівниці КНП «Закарпатський протипухлинний центр» Ж.

Статтею 70 Правил адвокатської етики та ст.7 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням Ради адвокатів України від 30.08.2014 №120, з наступними змінами і доповненнями (надалі Положення №120), передбачено, що адвокат не зобов'язаний доводити свою невинуватість у вчиненні дисциплінарного проступку. Обов'язок доказування вини адвоката у вчиненні дисциплінарного проступку покладається на особу, яка ініціює дисциплінарне провадження стосовно адвоката. Усі сумніви щодо доведеності вини адвоката тлумачаться на його користь.

З огляду на такі приписи цих нормативних актів щодо презумпції невинуватості адвоката, Дисциплінарна палата констатує, що саме на КНП «Закарпатський протипухлинний центр» покладено тягар доведення тієї обставини, що до запиту від 15.05.2024 адвокатка Н. замість копії свідоцтва про шлюб З. надала копію свідоцтва про її народження.

Натомість, КНП «Закарпатський протипухлинний центр» не надав жодних доказів на підтвердження такої обставини.

З урахуванням наведеного Дисциплінарна палата вважає, що запит адвокатки Н. від 15.05.2024 був оформлений належним чином, а тому КНП «Закарпатський протипухлинний центр» не мало правових підстав для ненадання відповіді на цей адвокатський запит і залишення його без розгляду.

За приписами п.1 ч.1 ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися присяги адвоката України та правил адвокатської етики.

Згідно з ст.7 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України від 09.06.17 (надалі – Правила адвокатської етики), у своїй професійній діяльності адвокат зобов'язаний використовувати всі свої знання та професійну майстерність для належного захисту й представництва прав і законних інтересів клієнта, дотримуючись чинного законодавства України, сприяти утвердженню та практичній реалізації принципів верховенства права та законності.

Статтею 8 Правил адвокатської етики передбачено, що у межах дотримання принципу законності адвокат зобов'язаний у своїй професійній діяльності виходити з переваги інтересів клієнта.

Положеннями статті 43 Правил адвокатської етики встановлено, що дотримуючись принципу законності, адвокат водночас має: бути наполегливим і принциповим у відстоюванні інтересів клієнта в суді, не поступатися своєю незалежністю у захисті й представництві прав та інтересів клієнта з метою не погіршити стосунків з суддями; у випадку вчинення судом тиску на адвоката - не йти на компроміси, що суперечать охоронюванім законом інтересам клієнта; послідовно дотримуватися принципу пріоритетності інтересів клієнта перед всіма іншими інтересами й міркуваннями, що пов'язані з відносинами адвоката з судом.

Адвокат не повинен залишати без уваги порушення закону, нетактовне і зневажливе ставлення суду та інших учасників процесу до свого клієнта, його самого або адвокатури в цілому і повинен реагувати на відповідні дії у формах, передбачених чинним законодавством та/або актами РАУ, НААУ.

З огляду на такі положення Правил адвокатської етики Дисциплінарна палата також вважає, що адвокат Н., урахуовуючи безпідставне залишення без розгляду її запиту від 15.05.2024, обґрунтовано зазначила у своєму повторному запиті від 22.05.2024 про наявність в діях посадових осіб КНП «Закарпатський протипухлинний центр» адміністративного правопорушення, передбаченого ст.212-3 КУпАП, і ознак кримінального правопорушення, передбаченого ст.397 КК України, а також обґрунтовано в надісланому представнику скаржника у месенджері «Viber» повідомленні запропонувала надати відповідь на запит від 15.05.2024 з метою уникнення конфліктної ситуації і оскарження протиправної поведінки КНП «Закарпатський протипухлинний центр».

Таким чином, поведінка адвокатки Н. у вигляді наполегливого і безкомпромісного відстоювання інтересів своєї клієнтки у вигляді належного реагування на безпідставну відмову КНП «Закарпатський протипухлинний центр» у наданні відповідей на адвокатські запити узгоджується з положеннями наведених норм Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» і Правил адвокатської етики.

За таких обставин Дисциплінарна палата приходить до висновку, що скарга КНП «Закарпатський протипухлинний центр» не містить даних про вчинення адвокаткою Н. дисциплінарного проступку.

Частиною першою статті 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що за результатами розгляду дисциплінарної справи дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури приймає рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності за вчинення дисциплінарного проступку і застосування до нього дисциплінарного стягнення або про закриття дисциплінарної справи.

Керуючись ст.ст.33, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Закрити дисциплінарну справу стосовно адвокатки Н. (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю №_____, видане _____ Радою адвокатів Закарпатської області згідно з рішенням від _____ №_____) у зв'язку з відсутністю в її діях дисциплінарного проступку.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокатці та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвокатки.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати

(підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар Дисциплінарної палати

(підпис)

Оксана БУХТОЯРОВА